

NASZ TYGODNIK

PISMO ILUSTROWANE SPOŁECZNO-LITERACKIE

Dziesięciolecie Straży Ogniowej.

W okresie, w którym Polska odzyskała swą niepodległość, sierpień stał się miesiącem wielu wspomnień, wiele dat doniosłych, które kiedyś złotymi zgłoskami zapisane będą w historii naszej.

W roku bieżącym, na ten miesiąc z biegiem czasu wiele uroczystości, związanych, lub nie związanych z wydarzeniami znaczenia dziejowego, notowanymi w sierpniu 914, 915 i 920 roku.

Jak żywe obrazy, stają w oczach wspomnienia zawieruchy, jaką spowodowało wypowiedzenie

J. E. ks. Biskup Gall przemawia.

wodowanych wysadzaniem mostów, paleniem fabryk, cofały się w popłochu wojska rosyjskie, przed następującymi Niemcami. I znów w tym samym miesiącu złowrogie hordy bolszewickie parły na stolicę Polski — na Warszawę.

Dlatego też na ten miesiąc zbiegło się tyle wspomnień radosnych i ciężkich.

Wiele to westchnień wyrwało się z piersi, wiele oczu zamglili łzy smutne, gorzkie — po utracie ukochanego syna lub męża — w sierpniu.

Po poświęceniu wozów rekwizycyjnych.

Przemówienie p. prez. Jankowskiego.

wojny przez Niemcy Rosji. W 5-6 sierpnia 1914 roku zadrżał w swych posiadach nieszczęsny Kalisz, pod wraź stopą najeźdźcy — Preuskera. W rok czasu potem wśród huk, płomieni i wstrząśnień, spo-

Ale minęły dni ciężkie, niosące grozę okrutną, twardą. Minęły też dni, w których być lub niebyć — decydował jeden poryw, biorący źródło z bezkresnie entuzjastycznej duszy polskiej.

Przyszedł czas, w którym znaczenie mieć może tylko praca wytrwała, zmusna może ale niezawodnie dająca owoce. Atak na złotego polskiego, kampanja godząca w nasze życie gospodarcze — jedno i drugie zgotowane nam przez wrogie Niemcy, kryzys finansowy, jaki przeżywamy, wreszcie ciągle występy komunistyczne, mające na celu zachwianie naszej równowagi duchowej, rozprężenie naszego życia społecznego, to wszystko każe nam pamiętać, że minął sierpień porywów i entuzjazmu, a przyszedł czas pracy systematycznej, spokojnej, ale sprężystej i bezprzerwnej.

I taką pracę społeczeństwo polskie przedsięwzięło, idąc za impulsem nadanym mu przez rząd. Mimo kryzysu, doprawdy dotkliwie odczuwanego przez wszystkie sfery — możemy powiedzieć, że najgorsze już za nami. Wreszcie tak twierdzą nawet obcy, poważni przedstawiciele świata finansowego Anglii, a nawet trzeźwiej patrzący Niemcy.

Pierwszych idrugich trudno posądzić o zaślepienie sentymentalne.

Jesteśmy więc bezwzględnie na dobrej drodze. Oczywiście nie zwalnia nas to od konieczności czynienia dalszych wysiłków, nie pozwala nam powiedzieć sobie, jest lepiej, a dalej „jakoś to będzie“.

Musimy wytrwale pracować nadal, aż do ostatecznego umocnienia naszych granic do zabezpieczenia sobie pokoju.

Każdy sierpień, wspomnienia jasne i chmurne z nim związane, winien nam uprzytomniać konieczność czuwania, ciągłej pracy.

W dniu piątego sierpnia r. b. Straż Ogniowa obchodziła dziesięciolecie, w którym to dniu została objęta przez polskie władze miejskie. Z powodu tej rocznicy w Katedrze św. Jana odbyło się uroczyste nabożeństwo, celebrowane przez J. E. ks. biskupa Galla, na którym oczywiście byli obecni przedstawiciele władz miejskich, z viceprezydentem p. Jankowskim na czele, komendant miasta gen. Szuszyński, komendant straży ogniowej p. Dutkiewicz, komendanci poszczególnych oddziałów i wreszcie kompanje strażackie ze

sztandarami.

Po nabożeństwie, wysłuchaniem w skupieniu uczestnicy oraz bardzo licznie zgromadzona publiczność; udali się na rynek Starego Miasta.

W równym czworoboku ustawiły się oddziały straży i jej jednostki motorowe i konne. Po poświęceniu pięciu nowych wozów rekwizytowych; „Kaszub“ „Krakus“ „Kujawiak“ „Mazur“ i „Podlasiak“ — po jednym dla każdego oddziału — przemówił serdecznie, kończąc błogosławieństwem, dostojny pasterz. Po przemówieniu viceprezydenta Jankowskiego, na zakończenie uroczystości, komendant Dutkiewicz oddał dowódcom poszczególnych oddziałów, poświęcone wozy rekwizytowe — i wreszcie defilada i odjazd straży.

Publiczność nie szczędziła na cześć naszej straży okrzyków i braw — pamiętamy przecież dobrze, w jak oplakanych warunkach pozostawili ją uciekający moskale. Rekwizyty, furgony, co najlepsze, jak również ludzi zdolniejszych — uwieźli ze sobą.

J. E. ks. Biskup Gall dokonywuje poświęcenia.

Szalały pożary — i wybuchy, a mimo to, dzięki poświęceniu, dzielności, straż ogniowa, niemal zdemolowana, potrafiła stanąć na wysokości zadania.

W sierpniu odwiedza Polskę, przybyła z Francji, działwa polska, w tym samym sierpniu, w połowie miesiąca odbył się Zlot Sokolstwa, o którym już pisaliśmy i jeszcze mu zapewne poświęcimy miejsce, i w reszcie w dniu 9 sierpnia odbyło się poświęcenie odbudowanej połowy mostu ks. Józefa Poniatowskiego — i oddanie go dla ruchu ulicznego,

Ale o tem wszystkim mowa na innym miejscu.

Chodziło nam tylko o podkreślenie, że miesiąc sierpień w narodowym życiu Polski, stał się miesiącem pamiątek, chwilą uroczystych wspomnień burz i rozśmiejchów, jakie już przeszły poprzez ziemię naszą!

K. Gajewski.

Poświęcenie mostu ks. Józefa Poniatowskiego.

Znów dziesięciolecie.

W sierpniu 1915 r. uciekający rosjanie wysadzili mosty—i 9 sierpnia r. b., po wielu zapowiedziach i odkładaniach, nastąpiło upragnione, przez całą stolicę oczekiwane otwarcie mostu ks. Józefa Poniatowskiego.

To też na tą wieść zebrały się nieprzeliczone tłumy publiczności, aby powitać radośnie poświęcenie mostu, które jednocześnie jest ostatecznym zatarciem śladu, przypominającego one dni grozy i wstrząsów.

Już od wczesnego ranka, dzięki pogodzie, ja-

Msza św. w kapliczce, wykonanej według projektu p. Drabika.

przedstawiciele władz miejskich, rządu, ambasad i poselstw.

Tuż przy wejściu prowizoryczna kapliczka polowa wykonana według projektu p. Drabika, naprzeciw estrada, na której zasiadła orkiestra pod batutą p. Sielskiego.

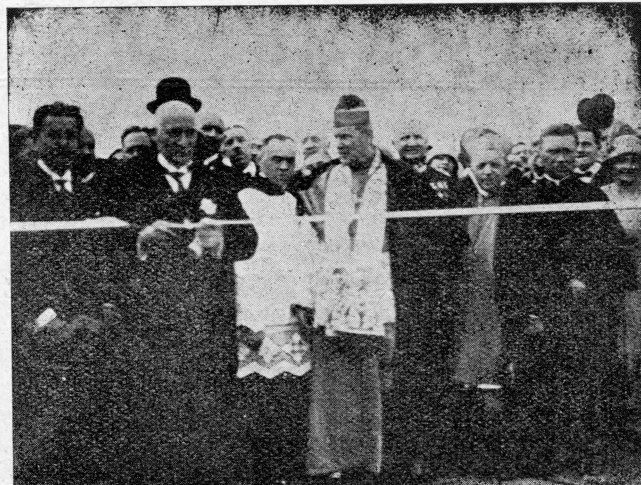
O godzinie 11-ej z wieży mostu zabrzmiała pobudka. Następnie ks. biskup Gall odprawił

mszę św. poczem w krótkości przemówił, witając radosną chwilę otwarcia mostu i otoczony przez kilkaset osób, udał się dokonać poświęcenia.

Przemawiał p. prezydent Jankowski, radny

Moment poświęcania mostu.

Przecięcie taśmy na znak otwarcia przez p. prez. Jankowskiego.

ka roztoczyła się złocistymi potokami słońca nad stolicą, krążyły setki ciekawych, oczekujących wybicia godziny, w której miała się odbyć uroczystość otwarcia tego, ważnego dla Warszawy, łącznika lewego i prawego brzegu Wisły.

Już zdala lśniła biało-amarantowa wstęga oczekująca przecięcia dla otwarcia mostu, jakiego miał dokonać p. prezydent miasta.

O godzinie dziesiątej rozpoczął się zjazd

Hirszel, przedstawiciel ministerstwa robót publicznych, vice-minister p. Eberhardt i wreszcie kierownik odbudowy mostu inż. Plebiński.

Po przemówieniach prezydent Jankowski przejął wstęgę, otwierając w ten sposób oficjalnie most dla ruchu publicznego.

W pamiętnym dniu otwarcia mostu, ruch uliczny na nim przechodził oczekiwania. Podobno w ciągu jednej minuty naliczyć było można 35 aut, 18 rowerzystów i 3 tramwaje.

Z ostatniego pobytu p. Heleny Paderewskiej w Polsce.

Zona Wielkiego Mę-
ża polskiego i wszech-
światowej sławy muzy-
ka, znana działaczka,
p. Helena Paderewska,
nie zapomina o swej
działalności w Polsce,
w ziemi ojczystej.

Wiele w prawdzie,
za czasów jej żywej
działalności w Warsza-
wie, podawano sobie
z ust do ust, złośliwych
anegdot, które do nie-
skończoności komento-
wano, zarzucano błę-
dy i t. d.

[Budynek Schroniska, Tow. Pomocy dla Inteligencji!]

Kto jednak bez błędu?
Chwalebne to jednak,
że p. Paderewska, pa-
mięta o swem dziele.

Niedawno przeby-
wała przez krótki czas
w Warszawie, i zaraz
też odwiedziła schro-
nisko dla staruszek w
Sulejówku, prowadzone
przez T-wo. Pomocy
dla Inteligencji. Schro-
nisko to mieści się w
willi, oddanej Towarzy-
stwu przez p. Pade-
rewską.

Zacna Protektorka z

Pani Helena Paderewska w otoczeniu członkiń Zarządu Towarzystwa Pomocy dla Inteligencji.

żywym, zainteresowa-
niem zwiedziła schro-
nisko, troszcząc się o naj-
drobniejsze szczegóły
pracy.

Niezależnie od tego
p. Paderewska zwie-
dziła cały szereg inst-
ytucji, z którymi mia-
ła bardzo ścisły kon-
takt w czasie swego
stałego pobytu w Polsce.

Wszędzie była wita-
na radośnie, z oznaka-
mi należnego szacunku
i nieprzemijającej ży-
czliwości.

P. Jan Kipara.

Pan Jan Kipara, utalentowany śpiewak, przyjął zaproszenie Redakcji „Rzeczpospolitej” do przyjęcia udziału w radio-koncertach, organizowanych dla czytelników przez Redakcję. Koncerty te cieszą się dużym powodzeniem, za które Redakcja „Rzeczpospolitej” otrzymuje setki podziękowań od swoich Czytelników z całej Polski.

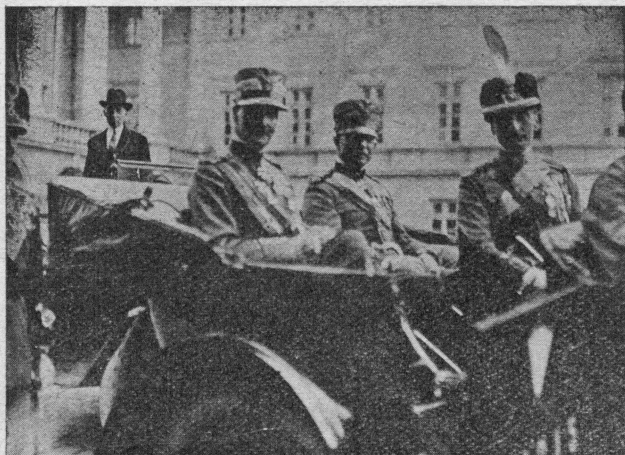

Jaki był plan manewrów naszej kawalerji.

Od 11 do 14 b. m. odbywały się Wielkie Manewry na Wołyniu w rejonie Brodów. Później podamy dokładny przebieg. W tej chwili podajemy ich plan.

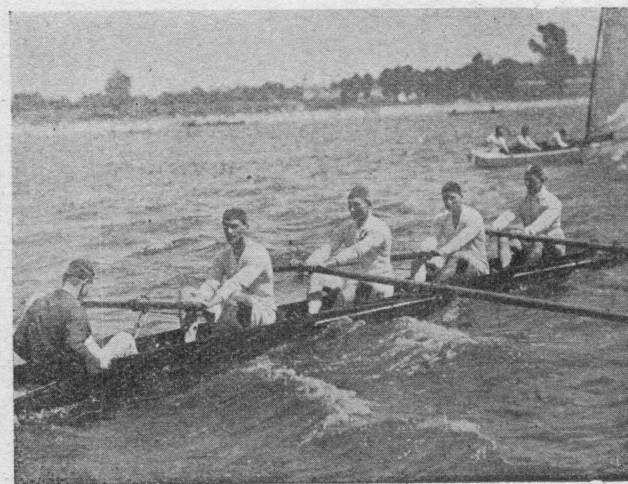
W manewrach tych, które były dwustronnemi (strona czerwona i strona niebieska) przy zastosowaniu systemu rozjemczego pod kierownictwem gen. broni Rozwadowskiego, brały udział po stronie czerwonej 4 brygada kawalerji, bataljon strzelców, trzy dywizjony artylerji konnej i bronie pomocnicze, po stronie niebieskiej—jedna brygada kawalerji z dwoma szwadronami K. O. P., z jednym bataljonem strzelców, z dywizjonem artylerji konnej, trzema plutonami samochodów pancernych, bataljonem ciężkich karabinów maszynowych i bronią pomocniczą. Zało-

Z manewrów na Wołyniu.

Misja wojskowa włoska, przybyła na pierwsze manewry polskie; przed wyjazdem do Rudni Poczajcowskiej

Czwórka wyścigowa.

Zwycięzcy w między-narodowym biegu czwórek wyścigowych.

Żenie manewrów polegało więc na działaniach kawalerji o znacznej przewadze liczebnej i na próbie odparcia tego ataku przez kawalerję znacznie słabszą liczebnie, ale wspartą współdziałaniem piechoty o silnych środkach technicznych. Atak czerwonych szedł od Dubna na Brody, ku którym cofali się niebiescy, starając się opóźnić posuwanie się nieprzyjaciela naprzód na linii rzeki Płoszówki, poczem powstrzymać go pod Radziwiłowem, wreszcie zupełnie go wstrzymać pod Brodami. Na manewry wyjechały z Warszawy 4 pociągi specjalne, z których jeden wiozący kierownictwo manewrów odjechał w sobotę 8. b. m. w południe, trzy inne 11 b. m. o godz. 11.35 i 13.30. Jechali w nich minister spraw wojskowych, szef sztabu i oficerowie sztabowi, goście zagraniczni oraz przedstawiciele prasy i wojskowi, biorący udział w manewrach w charakterze gości.

Studenci polscy w Paryżu

Akademicy polscy składają wieniec u stóp pomnika Nieznanego Żołnierza w Paryżu

Grupa akademików polskich w podwórzu uniwersytetu w Paryżu

KARDYNAŁ ZBIGNIEW OLEŚNICKI

Biskup krakowski i książę Siewierski.

J. Matejko.

Genialny malarz dziejów naszych Jan Matejko daje nam portret znakomitego biskupa polityka Oleśnickiego. Jako rycerz — Oleśnicki pięknie i szczęśliwie w młodym wieku odznaczył się, ocalając pod Grunwaldem życie królowi Jagielle, gdy nań natarł Krzyżak. Wdzięczny Król otoczył swoją opieką Oleśnickiego gdy tenże wstąpił do stanu duchownego, tak że wkrótce Oleśnicki został biskupem i doradcą

królewskim. Umierający Król zlecił mądrym biskupowi opiekę nad młodemi synami, z której to opieki wywiązał się znakomicie wychowawszy obu synów na dzielnych i rozumnych władców. Na politykę krajową wywierał wpływ wielki.

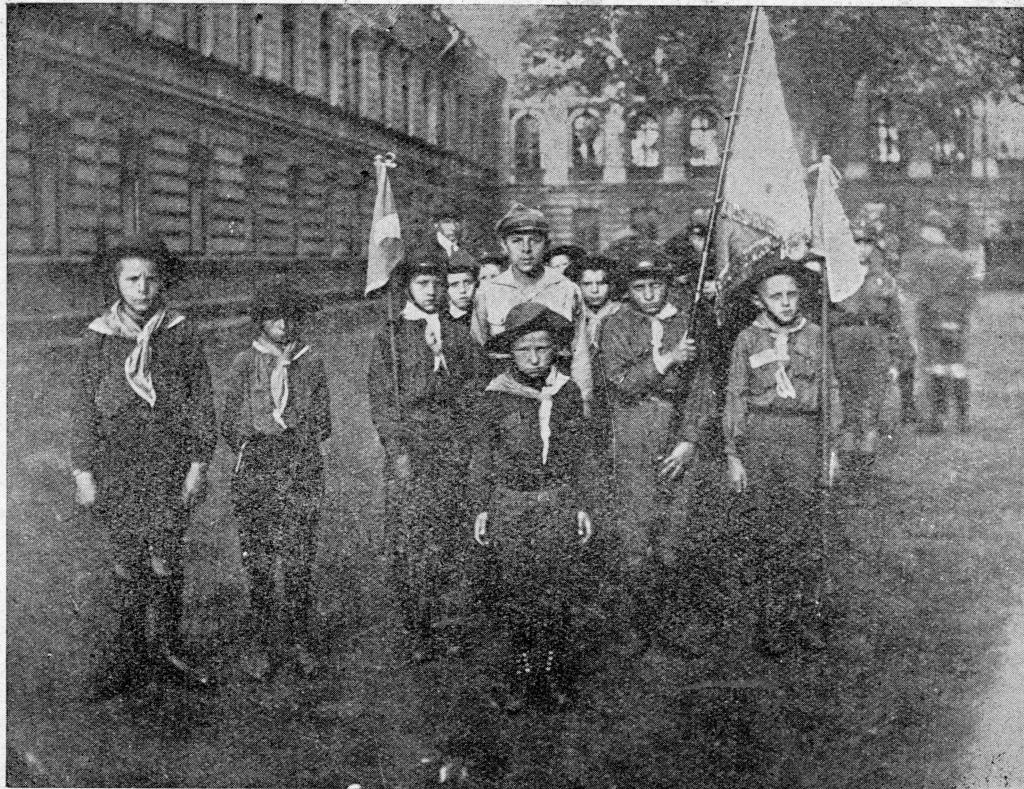
Jest to jedna z potężniejszych osobistości u nas w XV stuleciu.

Wycieczka młodzieży polskiej z Francji.

Przybyła do Warszawy d. 2 sierpnia wycieczka dzieci polskich z Francji, w liczbie 108 chłopców — synów górników polskich w Lille. Wycieczkę towarzyszy z ramienia polskiego Tow. emigracyjnego

W odpowiedzi na powitanie chłopcy zaśpiewali „Jeszcze Polska nie zginęła“. Wzbiła się pod jasne niebiosów nieśmiertelna melodia, dająca tyle wspomnień jasnych i strasznych. Śpiewała dziatwa z pełnią entu-

Oddział młodzieży przybyłej z Francji, ćwiczy na dziedzińcu Szkoły Podchorążych w Warszawie.

p. Zakrzewski, oraz pięciu wychowawców.

Na dworcu Głównym powitał gości Komitet przyjęcia, oraz delegacja młodzieży sokoliej i harcerskiej.

zjazdu i radości.

Warszawa powitała dziatwę kochaną całym sercem, sercem kochającej matki.

Nieco Humoru.

Patryotka

— Mój mężu, musisz mi dać jeszcze trzysta złotych.

— Ależ moja droga, naco ci tyle pieniędzy?

— Cóż chcesz, muszę kupić perfum.

Chcę wziąć odrazu większą ilość, boć to wyniesie taniej...

— No i co z tego?

Jak to niewiesz? Chodzi o doprowadzenie do minimum wydawania pieniędzy za granicę.

Urywek z listu z wód.

... „Mój Najdroższy Mężulku, stęskniłam się za Tobą, pragnę jaknajprędzej do Ciebie wrócić, ale przyslij mi jeszcze kilkaset złotych, gdyż w końcu przyszłego miesiąca mam parę wieczorków, na których przecież, nie dziwisz się, chcę być“.

Twoja Żona.

Redaktor: Witold Zembrzuski Wydawca: Społeczne Biuro Prasowe Sp. z o. o. — Warszawa Sosnowa 12.

Zakłady Graficzne „Ziemi Sieradzkiej“ w Sieradzu.